

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Tdo/11/2013
Identifikačné číslo spisu:	5811010011
Dátum vydania rozhodnutia:	21.03.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Milan Karabín
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:5811010011.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Milana Karabína a sudcov JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci proti obvinenej Q. B. pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 21. marca 2013 v Bratislave dovolanie obvinenej Q. B. podané prostredníctvom obhajcu Mgr. Dávida Štefanku, advokáta so sídlom S. XX, O., proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 15. augusta 2012 sp. zn. 2 To 69/2012 a rozhodol

rozhodol:

Podľa § 382 písm. f/ Tr. por. dovolanie obvinenej Q. B. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu v Námestove zo 17. apríla 2012 sp. zn. 6 T 4/2011 bola obvinená Q. B. uznaná za vinnú z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 27. júla 2009 v čase okolo 11.00 hod. neurobila všetky primerané opatrenia, aby zabezpečila ochranu zdravia spoluobčanov a v objekte neoploteného areálu spoločnosti V. Inc., a. s. v W. Z. nechala voľne sa pohybovať psa, nemeckého ovčiaka menom Y., v čase keď sa do objektu tohto areálu za účelom vykonania úkonov vyšetrovania inej trestnej veci dostavila skupina policajtov, pričom došlo k napadnutiu povereného príslušníka Policajného zboru npráp. X.A., nar. X. X. XXXX, týmto psom, v dôsledku ktorého útoku mu boli spôsobené zranenia a to vnútrokľbová trieštivá zlomenina ihlicového kľbového hrboľa horného konca píšľaly pravého predkolenia s posunom kostných úlomkov kompresívneho charakteru, hryzná rana hornej časti lýtky pravého predkolenia veľkosti 5 cm, dve drobné hryzné rany na pravom ramene, odrenina kože pravého stehna a odrenina kože na dlani a na prstoch ľavej ruky s dobou liečenia v trvaní 6-8 mesiacov, pričom týmto porušila povinnosť uloženú v ustanovení § 4 ods. 1 zák. č. 282/2002 Z. z.

Za to jej bol podľa § 157 ods. 2, § 56 ods. 1, 2, § 38 ods. 3, § 36 písm. j/ Tr. zák. uložený peňažný trest vo výmere 500,- Eur a pre prípad úmyselného zmarenia výkonu peňažného trestu náhradný trest odňatia slobody vo výmere 15 dní.

Poškodená strana, Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Žiline, bola s nárokom na náhradu škodu odkázaná na občianske súdne konanie.

Odvolanie, ktoré proti tomuto rozsudku podala obvinená, bolo uznesením Krajského súdu v Žiline z 15. augusta 2012 sp. zn. 2 To 69/2012 podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietnuté.

Toto uznesenie napadla obvinená prostredníctvom obhajcu dovolaním podaným na Okresnom súde v Námestove 27. decembra 2012.

Dovolanie opierala o dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. c/, g/ a i/ Tr. por.

Konkretizovala ich tak, že právo na obhajobu bolo porušené tým, že súd odmietol vykonať dôkazy navrhnuté obhajobou a ich odmietnutie riadne neodôvodnil. Malo ísť o vypočutie znalca z odvetvia kynológie, o vypočutie znalca z odvetvia traumatológie a vypočutie dvoch svedkov.

Súd sa podľa obvinenej nevyrovnal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie a z toho dôvodu nesprávne posúdil vec, pričom zvýraznila, že nesprávne právne posúdenie spočíva v tom, že absentuje subjektívna stránka predmetného trestného činu.

Ďalej poukázala na nezákonný postup príslušníkov Policajného zboru, keď bez súhlasu oprávnenej osoby vkročili do areálu súkromnej spoločnosti.

Okrem toho namietala aj postup pri ukladaní peňažného trestu podľa § 157 ods. 2 Tr. zák., keď tento neupravuje uloženie peňažného trestu a podľa nej nie je možné ho podľa tohto ustanovenia uložiť.

Obvinená navrhovala, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky po vyslovení porušenia zákona v príslušných ustanoveniach, o ktoré sa dovolanie opiera, zrušil napadnuté uznesenie ako aj rozsudok Okresného súdu v Námestove.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) v prvom rade zisťoval, či dovolanie obvinenej Q. B. spĺňa všetky zákonné náležitosti a konštatuje, že dovolanie bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonnej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.), ale súčasne aj to, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že bolo podané proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

Podľa § 382 písm. f/ Tr. por. dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak bolo podané proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

Zo spisového materiálu možno zistiť, že obvinená Q. B. uložený peňažný trest vo výmere 500,- Eur vykonala dňa 14. decembra 2012 zložením uvedenej sumy na účet Okresného súdu v Námestove.

Podľa Trestného zákona č. 300/2005 Z. z. v znení jeho neskorších zmien a doplnkov, konkrétne podľa § 92 ods. 2 tohto Trestného zákona, ak ide o odsúdenie na tresty uvedené v § 32 písm. b/ až k/, dochádza k zahladeniu odsúdenia ich vykonaním. V ustanovení o druhoch trestov je peňažný trest uvedený v § 32 písm. d/ Tr. zák.

Podľa § 93 ods. 1 uvedeného Trestného zákona ak bolo odsúdenie zahladené, hľadá sa na páchatel'a, ako keby nebol odsúdený.

V danom prípade výkonom peňažného trestu sa teda na obvinenú Q. B. hľadá, akoby nebola odsúdená.

Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom, ktorý znamená vážny prielom do právoplatnosti a

predpokladanej stability konečného a vykonateľného rozhodnutia. Jeho zmyslom je, za prísne vymedzených podmienok, zvrátenie existencie odsúdenia páchatel'a, aby nedošlo k trestno-právnomu následku, t. j. sankcii spojenej s týmto odsúdením.

Práve preto, že ide o prielom do naznačenej stability konečného a vykonateľného rozhodnutia na základe tohto mimoriadneho opravného prostriedku, ktorým sa dáva možnosť dvom hlavným proti sebe stojacím stranám v trestnom konaní (odhliadajúc od práva ministra spravodlivosti, ktorý nie je stranou v konaní), prokurátorovi a obvinenému dosiahnuť vyvolanie mimoriadneho konania pred najvyšším súdom na preskúmanie niektorých právoplatných rozhodnutí, zákon obmedzuje možnosť podania dovolania len obmedzenému okruhu subjektov, v obmedzenom rozsahu, zo špecificky vymedzených, kvalifikovaných dôvodov a len proti niektorým vymedzeným rozhodnutiam.

Keďže sa možnosť tohto opravného prostriedku dáva predovšetkým dvom hlavným proti sebe stojacím stranám v konaní, základným princípom, ktorým sa musí tento inštitút mimoriadneho opravného prostriedku riadiť, je princíp rovnosti strán a to jednak čo do možnosti podania tohto opravného prostriedku, tak aj v samotnom procese, v konaní o ňom pred súdom. Pri dodržaní tejto základnej zásady v trestnom konaní by bolo proti jej zmyslu i princípu spravodlivosti, aby jedna strana mala možnosť dovolať sa mimoriadnym opravným prostriedkom konania na najvyššom súde vo veci, v ktorej už bol trest vykonaný a zahladený s účinkami, že sa na páchatel'a hľadá akoby nebol odsúdený. Ak by túto možnosť mal obvinený, nutne by musela byť pripustená i u generálneho prokurátora (odhliadajúc od ministra spravodlivosti, ktorý nie je stranou v konaní).

Podľa § 368 ods. 1 Tr. por. dovolanie možno podať proti právoplatnému rozhodnutiu súdu, ktorým bol porušený zákon alebo ak boli porušené ustanovenia o konaní, ktoré mu predchádzalo, ak je toto porušenie dôvodom dovolania podľa § 371.

V § 368 ods. 2 Tr. por. sú uvedené rozhodnutia, ktoré treba rozumieť, ak tento zákon neustanovuje inak, ako rozhodnutia podľa odseku 1, proti ktorým možno podať dovolanie. Pod jeho písmenom a/ sa uvádza rozsudok a trestný rozkaz, bez bližšej špecifikácie, aký rozsudok sa má na mysli. V nadväznosti na ostatné ustanovenia Trestného poriadku o dovolaní i tie, ktoré sa týkajú rozsudku je zrejmé, že sa má na mysli tak odsudzujúci, ako aj oslobodzujúci rozsudok.

Odsudzujúcim rozsudkom v zmysle § 163 až § 168 Tr. por. treba rozumieť taký, ktorý obsahuje výrok o vine páchatel'a a ak nedošlo k upusteniu od potrestania, výrok o treste a prípadné ďalšie výroky o náhrade škody alebo o ochrannom opatrení. Odsudzujúcim rozsudkom teda treba rozumieť taký rozsudok, na základe ktorého existujú účinky, že sa na páchatel'a hľadá ako na odsúdeného.

Pokiaľ nastávajú, či už priamo na základe zákona alebo na základe rozhodnutia súdu, pri zahladení odsúdenia, právne dôsledky spojené s fikciou neodsúdenia, že sa v zmysle zákona hľadá na páchatel'a ako keby odsúdený nebol, potom treba do všetkých dôsledkov právne považovať za neexistujúce odsudzujúce rozhodnutie takej osoby, na ktorú sa hľadá akoby odsúdená nebola.

Predpokladom na podanie dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku je existencia odsúdenia páchatel'a. Pokiaľ platí fikcia neodsúdenia, ktorú zákonodarca spojil s inštitútom zahladenia odsúdenia, nemožno ju chápať podmienene tak, že pre určité prípady v trestnom konaní (ale i mimo neho) platí a pre niektoré nie.

Zahľadenie odsúdenia spojené so zákonnou fikciou neodsúdenia znamená, okrem iných dôsledkov spojených s bezúhonnosťou určitej osoby, že vo výpise z registra trestov sa jej zahľadené odsúdenie už neuvádza. V oblasti trestno-právnej zanikajú nepriaznivé následky spojené s odsúdením páchatel'a. Treba vychádzať z toho, že neexistuje odsúdenie, ktoré by bolo dôvodom priťažujúcej okolnosti alebo recidívy trestnej činnosti. Zahľadením odsúdenia s fikciou neodsúdenia môže taká osoba preukazovať stav svojej bezúhonnosti. Nie je už povinná pri rôznych príležitostiach, napr. pri prijímaní do zamestnania, pri žiadostiach o niektoré povolenia, oprávnenia a pod. uvádzať odsúdenie, ktoré bolo zahľadené. Platí to aj

obrátene zo strany iných subjektov vo vzťahu k tejto osobe. Odpadnutie prekážky odsúdenia teda môže viesť k vzniku alebo k obnoveniu takých právnych vzťahov, ktoré občan nemohol nadobudnúť alebo sa ich nemohol dožadovať, pokiaľ existovala prekážka odsúdenia páchatel'a.

Keďže v dôsledku toho, že odsúdenie bolo zahladené, môžu vznikať nové právne vzťahy, ktoré by inak nemohli nastať, ak aby neexistovala podmienka bezúhonnosti, potom by bolo vážnym zásahom do stability právnych vzťahov, ak by na základe dovolania niektorej z dvoch hlavných strán v trestnom konaní alebo dovolania ministra spravodlivosti bolo možné zvrátiť nový právny stav vznikajúci po vykonaní trestu a zahladiení odsúdenia spojeného s fikciou neodsúdenia.

Výrazne by sa v takom prípade nepriaznivo vo vzťahu k osobe, u ktorej bolo odsúdenie zahladené, prejavilo podanie dovolania prokurátorom alebo ďalším oprávneným subjektom, v neprospech takejto osoby. Nebolo by žiaduce, aby v takom prípade, keď už páchatel' vykonal trest a došlo aj k zahladieniu odsúdenia, aby generálny prokurátor, eventuálne minister spravodlivosti, mohol podávať tento mimoriadny opravný prostriedok v neprospech obvineného, smerujúceho k zhoršeniu jeho postavenia a umožniť tak otvorenie takého trestno-právneho vzťahu, ktorý už bol ukončený a zvrátiť tak priaznivé dôsledky pre páchatel'a spočívajúce v tom, že sa na neho hľadí akoby nebol odsúdený. Dobrodenie, ktoré dáva zákonodarca v podobe bezúhonnosti, na základe fikcie neodsúdenia osoby, u ktorej bolo odsúdenie zahladené, by strácalo svoj zmysel.

Rovnosť strán v konaní a záujem na stabilite právnych vzťahov však predpokladá aj opak, že ani na základe dovolania obvineného nie je možné právoplatné a už aj vykonané a zahladené odsúdenie s dôsledkami fikcie neodsúdenia, meniť.

Preto ak nastal zo zákona (alebo na základe rozhodnutia súdu) stav zahladienia odsúdenia, ktorý má znamenať, že neexistuje odsúdenie, ktorým sa uložila sankcia, jeho dôsledkom musí byť i to, že žiaden zo subjektov oprávnených na podanie dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku už ho nemôže podať.

V predmetnom prípade vychádzajúc z danej zákonnej fikcie neodsúdenia obvinenej Q. B. predpokladanej v ustanovení § 93 ods. 1 Tr. zák. považuje Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvinenej Q. B. za neprípustné, lebo nesmeruje proti existujúcemu odsudzujúcemu rozhodnutiu, proti ktorému by ho bolo možné podať v zmysle § 368 ods. 1 a 2 Tr. por. Preto dovolanie obvinenej Q. B. podľa § 382 písm. f/ Tr. por. odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.